

Četvrtak, 24. studenog 2016.

P8_TA(2016)0444

Slučaj Guija Minhajja, izdavača koji se nalazi u zatvoru u Kini

Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2016. o slučaju Guija Minhajja, izdavača koji se nalazi u zatvoru u Kini (2016/2990(RSP))

(2018/C 224/11)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o stanju u Kini, posebno Rezoluciju od 4. veljače 2016. o slučaju nestalih izdavača knjiga u Hong Kongu ⁽¹⁾, Rezoluciju od 16. prosinca 2015. o odnosima EU-a i Kine ⁽²⁾ i Rezoluciju od 13. ožujka 2014. o prioritetima EU-a za 25. sjednicu Vijeća UN-a za ljudska prava ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) od 7. siječnja 2016. o nestanku pojedinaca povezanih s izdavačkom kućom Mighty Current u Hong Kongu,
 - uzimajući u obzir 18. godišnje izvješće Europske komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje o Posebnom upravnom području Hong Kongu iz travnja 2016.,
 - uzimajući u obzir dijalog EU-a i Kine o ljudskim pravima započet 1995. i njegov 34. krug održan 30. studenoga i 1. prosinca 2015. u Pekingu,
 - uzimajući u obzir izjavu visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 16. veljače 2016.,
 - uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Europske komisije i ESVD-a Europskom parlamentu i Vijeću pod naslovom „Elementi nove strategije EU-a za Kinu” od 22. lipnja 2016.,
 - uzimajući u obzir Temeljni zakon Posebnog upravnog područja Narodne Republike Kine Hong Konga, posebno članke o osobnim slobodama i slobodi tiska, i hongkonšku Povelju o pravima,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima od 16. prosinca 1966.,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
 - uzimajući u obzir novi zakon o nacionalnoj sigurnosti koji je stalni odbor Svekineskog narodnog kongresa donio 1. srpnja 2015., novi zakon o postupanju sa stranim nevladinim organizacijama koji je Svekineski narodni kongres donio 28. travnja 2016. i novi zakon o kibersigurnosti donesen 7. studenog 2016.,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je Gui Minhai, izdavač i dioničar izdavačke kuće i knjižare koja prodaje književna djela kritički nastrojena prema Pekingu, 17. listopada 2015. nestao u Pattayi u Tajlandu ne ostavivši nikakav trag;
- B. budući da su u razdoblju od listopada do prosinca 2015. nestala još četvorica stanovnika Hong Konga (Lui Bo, Zhang Zhiping, Lam Wing-Kee i Lee Bo) koji su radili za tu istu knjižaru;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0045.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0458.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0252.

Četvrtak, 24. studenog 2016.

- C. budući da je Gui Minhai švedski državljanin kineskog podrijetla, a time i građanin EU-a;
- D. budući da se Gui Minhai 17. siječnja 2016. pojavio u emisiji kineske televizije i izjavio da se dobrovoljno vratio u kontinentalnu Kinu kako bi mu se sudilo za navodni zločin povezan s automobilskom nesrećom iz 2003.; budući da postoje ozbiljni razlozi da se vjeruje da je to njegovo pojavljivanje na televiziji izrežirano i da mu je dan tekst koji je morao pročitati;
- E. budući da je Gui Minhai u pritvoru već više od godinu dana, u izolaciji, i budući da se ne zna gdje se nalazi; budući da je Gui Minhai jedini zaposlenik knjižare iz navedene skupine koji je još uvijek u zatvoru;
- F. budući da su švedske vlasti zatražile punu potporu kineskih vlasti u zaštiti prava svojeg državljanina kao i ostalih „nestalih” pojedinaca; budući da ni obitelj Guija Minhajia ni švedska vlada nisu obaviještene ni o kakvoj službenoj optužnici protiv njega kao ni o službenom mjestu njegova pritvora;
- G. budući da je Luiju Bou i Zhangu Zhipingu dopušteno da se nakon pritvora u kontinentalnoj Kini 4. ožujka odnosno 8. ožujka 2016. vrate u Hong Kong; budući da su oni od policije zatražili da odustane od kaznenog progona te su se vratili u kontinentalnu Kinu isti dan kada su stigli u Hong Kong; budući da se Lee Bo 24. ožujka 2016. vratio u Hong Kong i poriče da je bio otet; budući da se Lam Wing-Kee vratio u Hong Kong 16. lipnja 2016.;
- H. budući da se Lam Wing-Kee, jedan od izdavača, u lipnju 2016. vratio u Hong Kong kako bi zaključio istragu o svojem nestanku, ali je, umjesto da se vrati u kontinentalnu Kinu, medijima rekao da su ga otele kineske službe sigurnosti, držale ga u izolaciji i prisilile da pred televizijskim kamerama prizna zločine koje nije počinio;
- I. budući da Hong Kong poštuje i štiti slobodu govora, izražavanja i objavljivanja; budući da je u Hong Kongu objava bilo kakvog materijala kojim se kritizira kinesko vodstvo legalna, premda je u kontinentalnoj Kini zabranjena; budući da se načelom „jedna zemlja, dva sustava” Hong Kongu jamči autonomija u odnosima s Pekingom u pogledu tih sloboda koje su utvrđene člankom 27. Temeljnog zakona;
- J. budući da ESVD i Europska komisija u Godišnjem izvješću o Posebnom upravnom području Hong Kongu za 2015. slučaj petorice izdavača navode kao najozbiljniji izazov za Temeljni zakon Hong Konga i načelo „jedna zemlja, dva sustava” od vraćanja Hong Konga Narodnoj Republici Kini 1997.; budući da su samo kaznenopravna tijela u Hong Kongu zakonski nadležna za izvršenje zakona u Hong Kongu;
- K. budući da je Odbor UN-a protiv mučenja izrazio ozbiljnu zabrinutost zbog stalnih navoda iz raznih izvora o ustaljenoj praksi nezakonitog pritvaranja u nepotvrđenim i neslužbenim pritvornim objektima, takozvanim crnim zatvorima; budući da je također izrazio ozbiljnu zabrinutost zbog stalnih navoda koji upućuju na to da je praksa mučenja i zlostavljanja još uvijek duboko usađena u kaznenopravni sustav, koji se pretjerano oslanja na priznanja kao osnovu za osuđujuće presude;
- L. budući da je Kina potpisala, ali još uvijek nije ratificirala Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima; budući da Kina nije niti potpisala niti ratificirala Međunarodnu konvenciju o zaštiti svih osoba od prisilnih nestanaka;
- M. budući da su na 17. sastanku na vrhu između EU-a i Kine, održanom 29. lipnja 2015., bilateralni odnosi podignuti na novu razinu i budući da se u svojem strateškom okviru za ljudska prava i demokraciju EU obvezuje da će ljudska prava postaviti u središte svojih odnosa sa svim trećim zemljama, uključujući strateške partnere; budući da je 18. sastanak na vrhu između EU-a i Kine, održan 12. i 13. srpnja 2016., zaključen izjavom da će se prije kraja 2016. održati još jedan krug dijaloga o ljudskim pravima između EU-a i Kine;

Četvrtak, 24. studenog 2016.

1. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog činjenice da se ne zna gdje se nalazi Gui Minhai; poziva na trenutačnu objavu detaljnih informacija o tome gdje se nalazi te poziva da ga se odmah pod sigurnim uvjetima pusti na slobodu i da mu se omogući pravo na komunikaciju;
2. sa zabrinutošću prima na znanje navode da tijela kaznenopravnog progona kontinentalne Kine djeluju u Hong Kongu; podsjeća kineske vlasti da bi svako djelovanje njihovih kaznenopravnih tijela u Hong Kongu bilo u suprotnosti s načelom „jedna zemlja, dva sustava”;
3. apelira na mjerodavna tijela u Tajlandu, Kini i Hong Kongu da razjasne okolnosti nestanaka u skladu s vladavinom prava;
4. oštro osuđuje sve slučajeve kršenja ljudskih prava, posebno samovoljna uhićenja, izručenja, iznuđena priznanja, tajna pritvaranja, pritvor u izolaciji i kršenja slobode objavlivanja i izražavanja; podsjeća da se mora zaštititi neovisnost književnih urednika, novinara i blogera; poziva na to da se smjesta obustave kršenja ljudskih prava i političko zastrašivanje;
5. osuđuje ograničenja i kriminalizaciju slobode izražavanja i žali zbog strožih ograničenja slobode izražavanja; poziva kinesku vladu da prestane kočiti slobodan protok informacija, među ostalim ograničavanjem upotrebe interneta;
6. izražava zabrinutost zbog novog zakona o kibersigurnosti, koji je donesen 7. studenog 2016. i kojim bi se podržale i institucionalizirale prakse cenzuriranja i nadziranja kiberprostora, kao i zbog donesenog zakona o nacionalnoj sigurnosti i nacrtu zakona o borbi protiv terorizma; prima na znanje bojazan kineskih reformistički nastrojenih odvjetnika i boraca za građanska prava da će se tim zakonima dodatno ograničiti sloboda izražavanja i da će biti sve više autocenzure;
7. poziva Kinu da oslobodi sve miroljubive kritičare vlade, aktiviste koji se bore protiv korupcije, odvjetnike i novinare ili da odbaci sve optužbe protiv njih;
8. izražava zabrinutost zbog skorašnjeg stupanja na snagu novog zakona o postupanju sa stranim nevladinim organizacijama 1. siječnja 2017., s obzirom na to da bi se tim zakonom drastično otežale aktivnosti kineskog civilnog društva te bi se znatno ograničila sloboda udruživanja i izražavanja u toj zemlji, među ostalim onemogućavanjem djelovanja stranih nevladinih organizacija koje nisu registrirane pri kineskom Ministarstvu javne sigurnosti i zabranom provincijskim uredima za javnu sigurnost da financiraju kineske pojedince ili organizacije te zabranom kineskim skupinama da provode „aktivnosti” u ime ili s ovlaštenjem neregistriranih stranih nevladinih organizacija, uključujući one sa sjedištem u Hong Kongu i Makau; poziva kineske vlasti da omoguće sigurno i pravedno okruženje i transparentne procese kojima će se nevladinim organizacijama omogućiti slobodno i učinkovito djelovanje u Kini;
9. ističe da se Europska unija zauzima za jačanje demokracije, uključujući vladavinu prava, neovisnosti pravosuđa, temeljnih sloboda i prava, transparentnosti te slobode informiranja i izražavanja u Hong Kongu;
10. poziva Kinu da bez odgode ratificira Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima te da potpiše i ratificira Međunarodnu konvenciju o zaštiti svih osoba od prisilnih nestanaka;
11. naglašava predanost Europske unije jačanju vladavine prava, neovisnosti pravosuđa te temeljnih sloboda i prava, posebno transparentnosti te slobode informiranja i izražavanja, u svim zemljama s kojima održava bilateralne odnose; smatra da je potrebno uspostaviti sadržajan i otvoren dijalog o ljudskim pravima koji se temelji na uzajamnom poštovanju; smatra da postojeći čvrsti odnosi EU-a i Kine moraju ponuditi učinkovitu platformu za promišljen, sadržajan i otvoren dijalog o ljudskim pravima koji se temelji na uzajamnom poštovanju;
12. naglašava da su trgovinski i gospodarski odnosi važni za poticanje blagostanja obiju strana; podsjeća da se ti odnosi mogu razviti samo u slučaju dobrih namjera i uzajamnog povjerenja; ističe da su poštovanje ljudskih prava i transparentnost dio modernih trgovinskih sporazuma;
13. apelira na mjerodavne institucije EU-a da žurno djeluju i da slučaj Guija Minhaja uvrste u program sljedećeg dijaloga o ljudskim pravima između EU-a i Kine;

Četvrtak, 24. studenog 2016.

14. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladi i parlamentu Narodne Republike Kine te izvršnom dužnosniku i skupštini Posebnog upravnog područja Hong Konga.
